

ROZSUDEK SOUDNÍHO DVORA (čtvrtého senátu)

7. června 2007^{*}

Ve věci C-76/06 P,

jejímž předmětem je kasační opravný prostředek na základě článku 56 statutu Soudního dvora, podaný dne 7. února 2006,

Britannia Alloys & Chemicals Ltd, se sídlem v Gravesend (Spojené království), zastoupená S. Mobley a M. Commonsem, solicitors,

účastnice řízení podávající kasační opravný prostředek (navrhovatelka),

příčemž další účastníci řízení je:

Komise Evropských společenství, zastoupená F. Castillem de la Torre, jako zmocněncem, s adresou pro účely doručování v Lucemburku

žalovaná v prvním stupni,

^{*} Jednací jazyk: angličtina.

SOUDNÍ DVŮR (čtvrtý senát),

ve složení K. Lenaerts, předseda senátu, E. Juhász, R. Silva de Lapuerta (zpravodaj),
G. Arestis a T. von Danwitz, soudci,

generální advokát: Y. Bot,
vedoucí soudní kanceláře: R. Grass,

s přihlédnutím k písemné části řízení,

po vyslechnutí stanoviska generálního advokáta na jednání konaném dne 1. března
2007,

vydává tento

Rozsudek

- ¹ Svým kasačním opravným prostředkem navrhuje společnost Britannia Alloys & Chemicals Ltd (dále jen „Britania“) jednak zrušení rozsudku Soudu prvního stupně Evropských společenství ze dne 29. listopadu 2005, Britannia Alloys & Chemicals v. Komise (T-33/02, Sb. rozh. s. II-4973, dále jen „napadený rozsudek“), kterým tento soud zamítl její žalobu proti rozhodnutí Komise 2003/437/ES, ze dne 11. prosince 2001 v řízení podle článku 81 Smlouvy o ES

a článku 53 Dohody o EHP (Věc COMP/E-1/37.027 – Fosfát zinku) (Úř. věst. 2003, L 153, s. 1, dále jen „sporné rozhodnutí“), a jednak zrušení článku 3 tohoto rozhodnutí v rozsahu, v němž se jí týká.

Právní rámec

Nařízení č. 17

- 2 Článek 15 nařízení Rady č. 17 ze dne 6. února 1962, prvního nařízení, kterým se provádějí články [81] a [82] Smlouvy (Úř. věst. 1962, 13, s. 204; Zvl. vyd. 08/01, s. 3), stanoví:

„1. Komise může svým rozhodnutím uložit podnikům nebo sdružením podniků pokuty od 100 do 5 000 zúčtovacích jednotek tehdy, pokud úmyslně nebo z nedbalosti:

[...]

- b) při odpovědi na žádost podle čl. 11 odst. 3 nebo 5 [...] poskytnou nesprávné informace

[...]

2. Komise může podnikům nebo sdružením podniků uložit rozhodnutím pokuty ve výši od 1 000 do 1 000 000 zúčtovacích jednotek nebo v částce tuto výši přesahující, ale nepřesahující 10 % obratu dosaženého v předchozím účetním [hospodářském] roce všemi podniky, které se na porušení podílely, a pokud úmyslně nebo z nedbalosti:

a) poruší čl. [81] odst. 1 a článek [82] Smlouvy [...]

[...]

Při stanovení výše pokuty se bere v úvahu závažnost a [dobu] trvání daného porušení [protiprávního jednání].

[...]“

Pokyny

- ³ Sdělení Komise nazvané „Pokyny o metodě stanovování pokut uložených podle čl. 15 odst. 2 nařízení č. 17 a čl. 65 odst. 5 Smlouvy o ESUO“ (Úř. věst. 1998, C 9, s. 3; Zvl. vyd. 08/01, s. 171; dále jen „pokyny“) ve své preambuli uvádí:

„Zásady uvedené v [...] pokynech by měly zajistit průhlednost a nestrannost rozhodnutí Komise, jak pokud jde o podniky, tak o Soudní dvůr, při zachování

volnosti rozhodování svěřené Komisi příslušnými právními předpisy udělovat [ukládat] pokuty v rozsahu 10 % celkového obrátu podniků. Tato volnost se však musí řídit koherentní a nediskriminační politikou, která je v souladu s cíli sledovanými při ukládání sankcí za porušování pravidel hospodářské soutěže.

Nová metoda stanovování výše pokuty se bude řídit následujícími pravidly, která vycházejí ze základní částky, jež bude zvýšena s ohledem na přitěžující okolnosti, nebo snížena s ohledem na polehčující okolnosti.“

Skutkový základ sporu

- 4 Soud v bodech 1 až 10 napadeného rozsudku shrnul skutkový základ sporu, který mu byl předložen, takto:

„1 Britannia [...], společnost založená podle anglického práva, je dceřinou společností M. I. M. Holdings Ltd (dále jen ‚MIM‘), společnosti založené podle australského práva. V říjnu 1993 Pasminco Europe (ISC Alloys) Ltd prodala podnik s činnostmi v oblasti zinku MIM, která jej převedla na Britannia. Britannia vyráběla a prodávala výrobky na bázi zinku, včetně fosfátu zinku. V březnu 1997 Trident Alloys Ltd (dále jen ‚Trident‘), samostatná společnost zřízená vedením Britannia, odkoupila od Britannia podnik s činnostmi v oblasti

zinku za 14 359 072 liber (GBP). Posledně uvedená společnost nadále existuje jako dceřiná společnost MIM, přestala však vykonávat veškerou hospodářskou činnost, a nemá tedy již žádný obrat.

- 3 Ačkoli se jejich chemické vzorce mohou mírně lišit, jsou ortofosfáty zinku homogenním chemickým výrobkem, který je označován obecným pojmem „fosfát zinku“. Fosfát zinku, získaný z oxidu zinečnatého a kyseliny fosforečné, se často používá jako antikoroziční minerální pigment v průmyslovém odvětví barviv. Na trh je uváděn buď jako běžný fosfát zinku, nebo jako upravený neboli „aktivní“ fosfát zinku.
- 3 V roce 2001 patřila většina světového trhu s fosfátem zinku těmto pěti evropským výrobcům: Dr. Hans Heubach GmbH & Co. KG (dále jen „Heubach“), James M. Brown Ltd (dále jen „James Brown“), Société Nouvelle des Couleurs Zinciques SA (dále jen „SNCZ“), Trident (původně Britannia) a Union Pigments AS (původně Waardals AS) (dále jen „Union Pigments“).
- 4 Ve dnech 13. a 14. května 1998 Komise provedla současně a bez předchozího upozornění šetření v provozovnách Heubach, SNCZ a Trident na základě čl. 14 odst. 2 nařízení Rady č. 17 [...].
- 5 Komise dne 11. prosince 2001 přijala [sporné] rozhodnutí. Rozhodnutí zohledněné pro účely tohoto rozsudku je rozhodnutím, které bylo oznámeno dotyčným podnikům a které je připojeno k žalobě [...].

- 6 Ve [sporném] rozhodnutí Komise uvádí, že kartelová dohoda mezi Britannia (od 15. března 1997 Trident), Heubach, James Brown, SNCZ a Union Pigments existovala mezi 24. březnem 1994 a 13. květnem 1998. Dohoda se omezila na běžný fosfát zinku. Účastníci kartelové dohody se zaprvé dohodli na rozdělení trhu s prodejními kvótami pro výrobce. Zadruhé na každém jednání určovali „nejnižší“ nebo „doporučené“ ceny a obecně je dodržovali. Zatřetí v určitém rozsahu došlo k rozdělení zákazníků.
- 7 Výrok [sporného] rozhodnutí zní následovně:

„Článek 1

Společnosti Britannia [...], Heubach [...], James [...] Brown, [SNCZ], Trident [...] a [Union Pigments] porušily ustanovení čl. 81 odst. 1 Smlouvy a čl. 53 odst. 1 Dohody o EHP tím, že se účastnily trvajících dohod a/nebo jednání ve vzájemné shodě v odvětví fosfátu zinku.

Délka trvání protiprávního jednání byla následující:

[...]

b) pokud jde o Britannia [...]: od 24. března 1994 do 15. března 1997.

[...]

Článek 3

Za protiprávní jednání uvedené v článku 1 se ukládají následující pokuty:

- a) Britannia [...]: 3,37 milionů eur;
- b) [...] Heubach [...]: 3,78 milionů eur;
- c) James [...] Brown [...]: 940 000 eur;
- d) [SNCZ]: 1,53 milionů eur;
- e) Trident [...]: 1,98 milionů eur;
- f) [Union Pigments]: 350 000 eur.

[...]

- 8 Pro výpočet výše pokut Komise zavedla metodologii uvedenou v pokynech [...] a ve sdělení Komise ze dne 18. července 1996 o neuložení nebo snížení pokut v případech kartelových dohod (Úř. věst. 1996, C 207, s. 4, dále jen „sdělení o spolupráci“).
- 9 Komise nejprve měla za to, že přiměřená základní částka v případě žalobkyně činí 3,75 milionů eur ([bod] 313 [odůvodnění] [sporného] rozhodnutí). Poté připomenula hranici, kterou pokuta, jež má být uložena každému dotyčnému podniku, nemůže podle čl. 15 odst. 2 nařízení č. 17 přesáhnout. Pro účely stanovení maximální výše 10 % obratu dosaženého v předchozím hospodářském roce uvedené v tomto ustanovení Komise v případě žalobkyně „vzala v úvahu její celkový obrat v hospodářském roce, který skončil dne 30. června 1996, který je posledním dostupným údajem vztahujícím se k úplnému roku běžné hospodářské činnosti“ ([bod] 345 [...]). Jelikož tento obrat činil 55,7 milionů eur ([bod] 50), vrchní hranice pokuty byla stanovena na přibližně 5,5 milionů eur. Vzhledem k tomu, že základní částka pokuty byla před použitím sdělení o spolupráci nižší než tato maximální výše, Komise ji z tohoto důvodu nesnížila.
- 10 Nakonec Komise v případě žalobkyně schválila snížení o 10 % podle sdělení o spolupráci ([bod] 366). Konečná částka pokuty uložené žalobkyni tak dosáhla 3,37 milionů eur ([bod] 370).“

Řízení před Soudem a napadený rozsudek

- 5 Návrhem došlým kanceláři Soudu dne 21. února 2002 podala společnost Britannia žalobu směřující k částečnému zrušení sporného rozhodnutí a podpůrně ke snížení výše pokuty uložené tímto rozhodnutím.

6 Soud žalobu napadeným rozsudkem zamítl.

Návrhová žádání účastnic řízení o kasačním opravném prostředku

7 Ve svém kasačním opravném prostředku společnost Britannia navrhuje, aby Soudní dvůr:

- zrušil napadený rozsudek v rozsahu, v němž zamítl její žalobu;
- zrušil článek 3 uvedeného sporného rozhodnutí v rozsahu, v němž se jí týká;
- podpůrně, změnil tento článek 3 v rozsahu, v němž se jí týká, tak, že bude zrušena nebo podstatně snížena pokuta, které jí byla uložena;
- dále podpůrně, vrátil věc zpět Soudu, aby rozhodl v souladu s právními aspekty rozsudku Soudního dvora;
- v každém případě uložil Komisi nést vlastní náklady řízení, jakož i nahradit náklady řízení společnosti Britannia, které vyplývají jak z řízení v prvním stupni, tak z řízení o kasačním opravném prostředku.

8 Komise navrhuje, aby Soudní dvůr:

- částečně odmítl kasační opravný prostředek jako zjevně nepřipustný nebo podpůrně zamítl kasační opravný prostředek jako neopodstatněný;
- uložil navrhovatelce náhradu nákladů řízení.

Ke kasačnímu opravnému prostředku

- 9 Na podporu svých návrhových žádání společnost Britannia uplatňuje v podstatě tři důvody kasačního opravného prostředku vycházející z porušení čl. 15 odst. 2 nařízení č. 17, z porušení zásady rovného zacházení a z porušení zásady právní jistoty.

K prvnímu důvodu kasačního opravného prostředku, vycházejícímu z porušení čl. 15 odst. 2 nařízení č. 17

Argumentace účastnic řízení

- 10 Svým prvním důvodem kasačního opravného prostředku společnost Britannia tvrdí, že se Soud dopustil nesprávného právního posouzení, když rozhodl, že Komise pro

účely stanovení výše pokuty správně uplatnila maximální výši 10 % obratu na obrat dosažený touto společností v průběhu hospodářského roku, který skončil dne 30. června 1996, a nikoliv na obrat v hospodářském roce, který předchází přijetí sporného rozhodnutí.

- 11 Společnost Britannia uplatňuje, že vzhledem k tomu, že nedosáhla obratu v hospodářském roce, který bezprostředně předcházel přijetí sporného rozhodnutí, Komise jí mohla uložit pouze pokutu ve výši od 1 000 do 1 000 000 eur. V důsledku toho se Soud dopustil nesprávného právního posouzení, když rozhodl, že Komise nebyla povinna vzít v úvahu obrat dosažený v hospodářském roce, který skončil dne 30. června 2001.
- 12 Společnost Britannia zdůrazňuje, že přídatné jméno „předchozí“, které je uvedeno v čl. 15 odst. 2 prvním pododstavci nařízení č. 17 se vztahuje k poslednímu úplnému finančnímu roku trvajícím dvanáct měsíců před datem přijetí rozhodnutí, kterým se ukládá pokuta.
- 13 Navrhovatelka tvrdí, že cíl maximální výše, která se vztahuje k obratu, stanovené uvedeným ustanovením nařízení č. 17, vyžaduje, aby se tato maximální výše použila na hospodářský rok, který odráží hospodářský význam dotyčného podniku ke dni vydání rozhodnutí Komise. Soud však měl za to, že když podnik v hospodářském roce předcházejícím takovému rozhodnutí nevykonával hospodářské činnosti, obrat z tohoto roku neposkytuje žádný údaj o významu tohoto podniku, a proto nemůže sloužit jako základ pro stanovení pokuty.
- 14 Společnost Britannia uvádí, že údaje, které jsou obsaženy v jejích ověřených účetních závěrkách za hospodářský rok předcházející přijetí sporného rozhodnutí, odráží její

finanční situaci ke dni, ke kterému jí byla uložena pokuta, a sice obrat, který se rovná nule. Při určení výše obratu se tedy Komise neměla opřít o hospodářský rok, ve kterém byla hospodářská činnost této společnosti významnější.

- 15 Komise uplatňuje, že v souladu s cílem sledovaným čl. 15 odst. 2 nařízení č. 17 je předpokladem úvahy Soudu, že maximální výše vztahující se k obratu je použitelná pouze tehdy, když podnik dosáhne takového obratu během hospodářského roku, který předchází rozhodnutí o ukončení správního řízení.
- 16 Podle Komise Soud právem rozhodl, že uvedená maximální výše nebyla použitelná, protože v tomto posledním hospodářském roce neexistoval obrat, a že se použije v rozsahu, v němž má maximální výše 10 % odrážet finanční schopnost dotyčného podniku, pokud existuje obrat, ke kterému se může vztahovat.
- 17 Komise upřesňuje, že předběžnou podmínkou použití maximální výše 10 % je existence obratu. Pokud neexistuje takový obrat v hospodářském roce předcházejícím přijetí konečného rozhodnutí, je nezbytné najít jiné ukazatele pro posouzení výše pokuty, která má být uložena.
- 18 Komise doplňuje, že závěry Soudu ohledně otázky, zda je nulový obrat platným ukazatelem hospodářské situace společnosti Britannia, se týkají skutkového stavu, který nemůže být znovu přezkoumán v rámci kasačního opravného prostředku.

Závěry Soudního dvora

- 19 Svým prvním důvodem kasačního opravného prostředku navrhovatelka tvrdí, že se Soud dopustil nesprávného právního posouzení, pokud jde o výklad pojmu „předchozí hospodářský rok“ uvedeného v čl. 15 odst. 2 první pododstavec nařízení č. 17.
- 20 Spor mezi účastnicemi řízení u Soudního dvora se tedy týká otázky, jakým způsobem musí Komise postupovat při určení významu pojmu „předchozí hospodářský rok“ v případech, ve kterých nastaly podstatné změny ohledně hospodářské situace dotyčného podniku mezi obdobími, ve kterém bylo protiprávní jednání spácháno, a dnem přijetí rozhodnutí Komise, kterým se ukládá pokuta.
- 21 Pokud jde o uvedený pojem je namístě uvést, že z ustálené judikatury vyplývá, že pro výklad ustanovení práva Společenství je namístě vzít do úvahy nejen jeho znění, ale zároveň kontext, ve kterém se nachází, a cíle sledované právní úpravou, jejíž je součástí (viz rozsudky ze dne 7. června 2005, VEMW a další, C-17/03, Sb. rozh. s. I-4983, bod 41, a ze dne 1. března 2007, Jan De Nul, C-391/05, Sb. rozh. s. I-1793, bod 20).
- 22 V tomto ohledu je třeba připomenout, že cílem čl. 15 odst. 2 nařízení č. 17 je udělit Komisi pravomoc ukládat pokuty, aby mohla plnit úkol dohledu, který jí svěřuje právo Společenství (viz rozsudek ze dne 7. června 1983, Musique diffusion française a další v. Komise, 100/80 až 103/80, Recueil, s. 1825, bod 105). Tento úkol zahrnuje zejména potlačování protiprávních jednání, jakož i předcházení jejich opakování (viz rozsudek ze dne 15. července 1970, ACF Chemiefarma v. Komise, 41/69, Recueil, s. 661, bod 173).

- 23 Je třeba doplnit, že v souladu s čl. 15 odst. 2 druhým pododstavcem nařízení č. 17 je Komise povinná vzít v úvahu závažnost a dobu trvání daného protiprávního jednání.
- 24 S ohledem na tyto skutečnosti Soudní dvůr upřesnil, že cílem maximální výše vztahující se k obratu stanovené v čl. 15 odst. 2 prvním pododstavci nařízení č. 17 je vyhnout se tomu, aby byly pokuty uložené Komisí nepřiměřené ve vztahu k významu dotyčného podniku (výše uvedený rozsudek *Musique Diffusion française* a další v. Komise, bod 119).
- 25 Z výše uvedených úvah vyplývá, že při určení významu pojmu „předchozí hospodářský rok“ musí Komise posoudit, v každém projednávaném případě a při zohlednění kontextu, jakož i cílů sledovaných režimem sankcí zavedeným nařízením č. 17, sledovaný dopad na dotyčný podnik, a to zejména s přihlédnutím k obratu, který odráží skutečnou hospodářskou situaci tohoto podniku během období, kdy bylo protiprávní jednání spácháno.
- 26 Při zohlednění takového právního rámce Soud rozhodl v bodech 38 a 48 napadeného rozsudku, že stanovení maximální výše pokuty předpokládá nejen, že Komise má k dispozici obrat za poslední hospodářský rok, který předchází přijetí jejího rozhodnutí, ale také, že se tyto údaje vztahují k úplnému finančnímu roku běžné hospodářské činnosti v období dvanácti měsíců.
- 27 Kromě toho v bodech 39 a 49 napadeného rozsudku Soud zmínil několik zvláštních situací, aby ilustroval skutečnost, že Komise musí mít pro účely použití čl. 15 odst. 2 nařízení č. 17 možnost použít obrat dosažený v průběhu úplného hospodářského roku běžných činností.

- 28 Argumentace navrhovatelky, pokud by byla přijata, by totiž vedla k výkladu čl. 15 odst. 2 prvního pododstavce nařízení č. 17, podle kterého by Komise v případech, kdy nebyl dosažen žádný obrat v hospodářském roce, který předchází přijetí jejího rozhodnutí, byla povinna použít pouze první část tohoto pododstavce, protože maximální výše uvedená v druhé části téhož pododstavce by se nemohla uplatnit ve vztahu k obratu.
- 29 Takový výklad přitom přehlíží nejen dosah pravomocí, které přísluší Komisi podle tohoto čl. 15 odst. 2, ale rovněž skutečnost, že v určitých situacích neposkytuje obrat dosažený v hospodářském roce předcházejícím přijetí rozhodnutí Komise žádný užitečný údaj o skutečné hospodářské situaci dotyčného podniku a přiměřené úrovni pokuty, která mu má být uložena.
- 30 V důsledku toho, jestliže, jako v projednávaném případě, dotyčný podnik nedosáhne žádného obratu v hospodářském roce, který předchází přijetí rozhodnutí Komise, je Komise oprávněna vzít v úvahu jiný hospodářský rok, aby mohla správně zhodnotit finanční prostředky tohoto podniku a zajistit, aby pokuta měla dostatečně odrazující povahu.
- 31 Je namístě doplnit, jak uvedl generální advokát v bodě 74 svého stanoviska a jak právem rozhodl Soud v bodě 40 napadeného rozsudku, že stanovení maximální výše pokuty není pouhou otázkou volby mezi dvěma možnostmi stanovenými v čl. 15 odst. 2 prvním pododstavci nařízení č. 17, a sice maximální pokutou 1 milionu eur a maximální výší stanovenou ve vztahu k obratu dotyčného podniku.

- 32 Soud se tedy nedopustil žádného nesprávného právního posouzení, když rozhodl, že Komise může na základě čl. 15 odst. 2 prvního pododstavce nařízení č. 17 vzít v úvahu poslední úplný hospodářský rok předcházející přijetí sporného rozhodnutí, a sice hospodářský rok uzavřený dne 30. června 1996.
- 33 První důvod uplatněný společností Britannia na podporu jejího kasačního opravného prostředku musí být tudíž zamítnut.

K druhému důvodu kasačního opravného prostředku, vycházejícímu z porušení zásady rovného zacházení

- 34 Tento důvod kasačního opravného prostředku obsahuje dvě části.

K první části druhého důvodu kasačního opravného prostředku

— Argumentace účastnic řízení

- 35 První částí svého druhého důvodu kasačního opravného prostředku společnost Britannia tvrdí, že Soud porušil zásadu rovného zacházení tím, že zamítl žalobu, přestože je ve sporném rozhodnutí maximální výše 10 % použita na obrat za poslední hospodářský rok, v průběhu kterého měla tato společnost podle názoru Komise „běžnou hospodářskou činnost“, zatímco v případě jiných podniků, které se účastnily na kartelové dohodě, byl zohledněn hospodářský rok předcházející přijetí tohoto rozhodnutí.

- 36 Společnost Britannia uplatňuje, že použití maximální výše na obrat za hospodářský rok, který se liší od roku, který předchází spornému rozhodnutí, přehlíží její finanční situaci ke dni přijetí tohoto rozhodnutí. Přitom Komise měla, aby zajistila dodržení zásady rovného zacházení, použít maximální výši stanovenou v čl. 15 odst. 2 první pododstavci nařízení č. 17 na obrat za hospodářský rok předcházející přijetí uvedeného rozhodnutí u všech dotýčných podniků.
- 37 Společnost Britannia se domnívá, že v rozporu se závěry Soudu odráží její nulový obrat v tomto hospodářském roce přesně její hospodářskou situaci v období, ve kterém došlo k protiprávnímu jednání.
- 38 Komise uvádí, že Soud měl za to, že navrhovatelka se nacházela v situaci odlišné od situace obou dalších podniků, které se účastnily na kartelové dohodě, protože na tyto podniky byla použitelná maximální výše 10 % stanovená v čl. 15 odst. 2 první pododstavci nařízení č. 17. Tyto podniky totiž dosáhly v hospodářském roce předcházejícím přijetí sporného rozhodnutí obratu, což představovalo spolehlivý ukazatel jejich hospodářské situace.
- 39 Komise zdůrazňuje, že navrhovatelka netvrdí, že se nacházela ve stejné situaci jako uvedené podniky, ale pouze že její nulový obrat v tomto hospodářském roce přesně odrážel její hospodářskou situaci v dané době. Taková argumentace přitom zpochybňuje skutkové zjištění Soudu.

— Závěry Soudního dvora

- ⁴⁰ Z ustálené judikatury vyplývá, že zásada rovného zacházení je porušena, pouze pokud je se srovnatelnými situacemi zacházeno odlišně nebo s odlišnými situacemi stejně, není-li takové zacházení objektivně odůvodněné (viz rozsudek ze dne 10. ledna 2006, IATA a ELFAA, C-344/04, Sb. rozh. s. I-403, bod 95).
- ⁴¹ Pokud jde o projednávanou věc, je třeba připomenout, že oba podniky, kterých se týká argumentace společnosti Britannia, ještě vykonávaly hospodářskou činnost na trhu, který byl předmětem kartelové dohody, když Komise přijala sporné rozhodnutí. Jejich obrat v hospodářském roce předcházejícím přijetí sporného rozhodnutí tedy umožnil Komisi zhodnotit finanční prostředky těchto podniků a určit jejich hospodářskou situaci.
- ⁴² Takové posouzení naopak nebylo možné pokud jde o společnost Britannia. Je totiž nesporné, že tato společnost se ke dni přijetí sporného rozhodnutí nacházela ve zcela jiné situaci, než byla situace obou dalších podniků, které se účastnily na kartelové dohodě.
- ⁴³ Za těchto podmínek Soud právem rozhodl v bodech 61 až 63 napadeného rozsudku, že Komise byla oprávněna zacházet s navrhovatelkou odlišně než s uvedenými podniky, protože tyto podniky byly stále aktivní a jejich obrat dosažený v hospodářském roce předcházejícím přijetí sporného rozhodnutí byl spolehlivým ukazatelem jejich hospodářské situace.

44 Je třeba doplnit, že v rámci stanovení pokut ukládaných na základě čl. 15 odst. 2 nařízení č. 17 je rozdílné zacházení mezi dotýčnými podniky vlastní výkonu pravomocí, které Komisi podle tohoto ustanovení přísluší. V rámci svého prostoru pro uvážení je totiž Komise povinna individualizovat sankci v závislosti na jednání a vlastnostech dotýčných podniků, aby zajistila v každém projednávaném případě plnou účinnost pravidel Společenství v oblasti hospodářské soutěže (viz v tomto smyslu rozsudek ze dne 29. června 2006, SGL Carbon v. Komise, C-308/04 P, Sb. rozh. s. I-5977, bod 46 a uvedená judikatura).

45 První část druhého důvodu kasačního opravného prostředku tudíž nelze přijmout.

K druhé části druhého důvodu kasačního opravného prostředku:

— Argumentace účastnic řízení

46 Druhou částí svého druhého důvodu kasačního opravného prostředku společnost Britannia tvrdí, že Soud porušil zásadu rovného zacházení tím, že zamítl žalobu, přestože sporné rozhodnutí v rozsahu, v němž stanoví hospodářský rok, na který je použitelná maximální výše 10 %, není v souladu s předchozí správní praxí ve srovnatelných věcech.

47 Společnost Britannia uplatňuje, že podle Soudu byla Komise oprávněna odchýlit se od své předchozí praxe v dané oblasti, protože situace tohoto podniku nebyla srovnatelná se situací v jiných věcech, ve kterých byly dotýčným podnikům uloženy pokuty.

- 48 Na podporu této druhé části druhého důvodu kasačního opravného prostředku společnost Britannia odkazuje na tři typy situací.
- 49 Zaprvé se domnívá, že její situace byla srovnatelná s věcmi, ve kterých podnik účastníci se na kartelové dohodě, převedl své činnosti na jinou hospodářskou entitu, aniž by přestal existovat.
- 50 Zadruhé má společnost Britannia za to, že s ní bylo zacházeno diskriminačním způsobem ve vztahu k jiným podnikům, jejichž obrat poklesl.
- 51 Zatřetí společnost Britannia tvrdí, že s ní nebylo zacházeno stejným způsobem jako s podnikem, který byl předmětem rozhodnutí Komise 1999/271/ES ze dne 9. prosince 1998, v řízení podle článku [81] Smlouvy o ES (IV/34.466 – Řecké trajekty) (Úř. věst. 1999, L 109, s. 24).
- 52 K tomuto posledně uvedenému bodu společnost Britannia poznamenává, že uvedený podnik se stáhl z trhu před přijetím rozhodnutí Komise. Jelikož obrat tohoto podniku za předchozí hospodářský rok nebyl dostupný, Komise uplatnila první část čl. 15 odst. 2 prvního pododstavce nařízení č. 17, aby mu uložila pokutu ve výši 1 milion eur. V důsledku toho se společnost Britannia nesmí nacházet v méně výhodné situaci než tento podnik.

- 53 Komise má za to, že otázka, zda je situace navrhovatelky srovnatelná se situací jiných podniků v dřívějších rozhodnutích, či nikoliv, představuje skutkovou otázku, která byla rozhodnuta Soudem v napadeném rozsudku, a která v důsledku toho nemůže být znovu zkoumána Soudním dvorem v rámci kasačního opravného prostředku.
- 54 Pokud jde o první argument vycházející z převodu činností, Komise uvádí, že Soud rozhodl, že navrhovatelka se nenacházela v situaci srovnatelné se situací jiných podniků dotčených dřívějšími rozhodnutími, protože na rozdíl od těchto podniků společnost Britannia nedosáhla žádného obratu v hospodářském roce předcházejícím spornému rozhodnutí.
- 55 Pokud jde o druhý argument, podle kterého se se společností Britannia nezacházelo stejně jako s jinými podniky, jejichž obrat poklesl, Komise zdůrazňuje, že navrhovatelka tuto skutečnost nikdy neuplatnila v průběhu řízení před Soudem.
- 56 Konečně, ohledně třetího argumentu vycházejícího z rozhodnutí 1999/271, Komise připomíná, že byl Soudem zamítnut. Předchozí rozhodovací praxe Komise totiž nemůže sloužit jako právní rámec pro stanovení pokut v oblasti hospodářské soutěže, protože ten je vymezen pouze čl. 15 odst. 2 nařízení č. 17. V důsledku toho nemůže výklad tohoto ustanovení v dřívější věci ve prospěch určitého podniku představovat právní skutečnost, která by mohla stanovit povinnost zacházet stejně s jiným podnikem v pozdější věci.

— Závěry Soudního dvora

- 57 Je třeba připomenout, jak bylo řečeno v bodě 44 tohoto rozsudku, že při stanovení pokut ukládaných podnikům, které se účastnily na kartelové dohodě, je rozdílné zacházení s těmito podniky vlastní posuzovací pravomoci, kterou má Komise v této oblasti.
- 58 Pokud jde o první dva argumenty uplatněné společností Britannia, podle kterých se Komise odchýlila od předchozí správní praxe, je třeba uvést, že Soud v bodě 61 napadeného rozsudku rozhodl, že navrhovatelka se nenachází v situaci, která je srovnatelná se situacemi podniků, jichž se týkala předchozí rozhodnutí Komise, jelikož v hospodářském roce, který předchází přijetí napadeného rozhodnutí, nedosáhla žádný obrat.
- 59 Za těchto podmínek Soud právem v uvedeném bodě 61 dospěl k závěru, že Komise byla oprávněna zacházet se společností Britannia odlišně než s uvedenými podniky.
- 60 Pokud jde o argumentaci navrhovatelky vycházející z rozhodnutí 1999/271, je třeba rovněž konstatovat, že i když situace podniku, kterého se týkalo toto rozhodnutí, byla blízká situaci společnosti Britannia, z ustálené judikatury Soudního dvora, která byla připomenuta v bodech 201 a 205 rozsudku ze dne 21. září 2006, JCB Service v. Komise (C-167/04 P, Sb. rozh. s. I-8935) vyplývá, že rozhodovací praxe Komise nemůže sama o sobě vytvářet právní rámec pro pokuty v oblasti hospodářské soutěže a že rozhodnutí týkající se jiných věcí mají ohledně případné existence diskriminace pouze orientační povahu, protože je málo pravděpodobné, že okolnosti jim vlastní, jako jsou trhy, výrobky, podniky a dotyčné doby trvání, jsou totožné.

61 Je třeba doplnit, že podniky, vůči nimž se vede správní řízení, jež může vyústit v uložení pokuty za porušení pravidel Společenství v oblasti hospodářské soutěže, nemohou nabýt legitimního očekávání ohledně skutečnosti, že Komise nepřekročí dříve používanou úroveň pokut ani ohledně metody výpočtu pokut. Soudní dvůr v tomto ohledu zejména upřesnil, že uvedené podniky tedy musí vzít v úvahu možnost, že se Komise kdykoli rozhodne zvýšit úroveň výše pokut ve srovnání s úrovní používanou v minulosti (viz rozsudek ze dne 28. června 2005, Dansk Rørindustri a další v. Komise, C-189/02 P, C-202/02 P, C-205/02 P až C-208/02 P a C-213/02 P, Sb. rozh. s. I-5425, body 228 a 229).

62 S ohledem na všechny výše uvedené skutečnosti se Soud nedopustil nesprávného právního posouzení, když rozhodl, že Komise neporušila zásadu rovného zacházení při stanovení hospodářského roku, na který se použije maximální výše 10 %.

63 V důsledku toho druhá část druhého důvodu kasačního opravného prostředku nemůže obstát.

64 Druhý důvod uplatněný společností Britannia na podporu jejího kasačního opravného prostředku musí být tudíž zamítnut v plném rozsahu.

K třetímu důvodu kasačního opravného prostředku, vycházejícímu z porušení zásady právní jistoty

65 Třetí důvod uplatněný společností Britannia na podporu jejího kasačního opravného prostředku obsahuje rovněž dvě části.

K první části třetího důvodu kasačního opravného prostředku

— Argumentace účastnic řízení

- ⁶⁶ V první části svého třetího důvodu kasačního opravného prostředku společnost Britannia uplatňuje, že Soud porušil zásadu právní jistoty tím, že zamítl žalobu, přestože Komise ve sporném rozhodnutí při určení maximální výše vztahující se k obratu stanovené v čl. 15 odst. 2 prvním pododstavci nařízení č. 17 zohlednila jiný hospodářský rok než ten, který předchází přijetí tohoto rozhodnutí.
- ⁶⁷ Konkrétněji společnost Britannia uplatňuje, že se Soud dopustil nesprávného právního posouzení, když rozhodl, že skutečnost, že se Komise odchýlila od znění čl. 15 odst. 2 prvního pododstavce nařízení č. 17 a použila jiný hospodářský rok než ten, který předchází přijetí sporného rozhodnutí, nepředstavovala porušení zásady právní jistoty.
- ⁶⁸ Společnost Britannia tvrdí, že se nedalo předvídat, že Komise zamýšlí vzít v úvahu jiný rok než uvedený hospodářský rok. Přístup Soudu v tomto bodě vyvolává významnou právní nejistotu, protože podniky, kterých se týká šetření Komise, nemohou určit relevantní referenční rok pro určení maximální výše pokuty.
- ⁶⁹ Společnost Britannia doplňuje, že jediný způsob, jak zajistit souvislou a předvídatelnou správní praxi, spočívá v tom, že se maximální výše stanovená v čl. 15 odst. 2 prvním pododstavci nařízení č. 17 použije za všech okolností na

hospodářský rok, který předchází přijetí rozhodnutí Komise, i když takový výklad s sebou nese použití maximální výše stanovené v tomto ustanovení na nulový obrat.

- 70 Komise se domnívá, že její výklad čl. 15 odst. 2 prvního pododstavce nařízení č. 17 byl předvídatelný, protože maximální výše stanovená v tomto ustanovení se použije na obrat dosažený v hospodářském roce, který předchází rozhodnutí o uzavření správní fáze, a navrhovatelka nedosáhla v takovém hospodářském roce obratu.
- 71 Komise uplatňuje, že pojem „předvídatelnost pokut“ znamená, že podniky musí být schopny posoudit důsledky svých jednání před tím, než je uskuteční. V projednávaném případě, když se navrhovatelka rozhodla dopustit se protiprávního jednání, nebyl její obrat příliš odlišný od obratu použitého pro stanovení maximální výše 10 %, a sice 55,7 milionů eur za hospodářský rok, který skončil koncem měsíce června roku 1996.
- 72 Komise na základě toho dochází k závěru, že v období, během kterého bylo spácháno vytýkané protiprávní jednání, mohla společnost Britannia předpokládat, že pokud by bylo toto jednání odhaleno a bezprostředně potrestáno, musela by zaplatit pokutu ve výši přibližně 5,5 milionů eur.

— Závěry Soudního dvora

- 73 Je třeba konstatovat, že společnost Britannia ve své argumentaci v podstatě znovu formuluje veškeré argumenty, které již uvedla v rámci prvního důvodu uplatněného na podporu tohoto kasačního opravného prostředku, jenž vychází z porušení čl. 15 odst. 2 nařízení č. 17.

74 Proto v rozsahu, v němž z bodu 32 tohoto rozsudku vyplývá, že tento první důvod kasačního opravného prostředku není opodstatněný, nejsou opodstatněné ani argumenty vznesené navrhovatelkou na podporu první části jejího třetího důvodu kasačního opravného prostředku.

75 První část třetího důvodu kasačního opravného prostředku tudíž nemůže být přijata.

K druhé části třetího důvodu kasačního opravného prostředku

— Argumentace účastnic řízení

76 V druhé části svého třetího důvodu kasačního opravného prostředku společnost Britannia uplatňuje, že se Soud dopustil nesprávného právního posouzení tím, že zamítl žalobu, přestože sporné rozhodnutí porušuje základní práva. V oblasti sankcí trestněprávní povahy je totiž právní jistota základním právem zakotveným čl. 7 odst. 1 Evropské úmluvy o ochraně lidských práv a základních svobod podepsané v Římě dne 4. listopadu 1950, jakož i čl. 49 odst. 1 Listiny základních práv Evropské unie, vyhlášené v Nice dne 7. prosince 2000 (Úř. věst. C 364, s. 1).

77 Komise tvrdí, že tato část třetího důvodu kasačního opravného prostředku je nová, jelikož nebyla vznesena před Soudem .

78 Komise doplňuje, že jelikož obrat společnosti Britania během období, ve kterém bylo spácháno protiprávní jednání, a sice během roků 1994 až 1997, byl přibližně 55 milionů eur, tento podnik mohl očekávat maximální pokutu ve výši 5,5 milionů

eur, pokud by byla kartelová dohoda odhalena. Jelikož společnost Britannia nemohla znát svůj obrat pro hospodářský rok předcházející přijetí sporného rozhodnutí, nemůže tvrdit, že očekávala pokutu v přesné výši.

— Závěry Soudního dvora

⁷⁹ Je namístě připomenout, že zásada právní jistoty vyžaduje, aby právní normy Společenství byly jasné a přesné, tak aby se dotčené osoby mohly orientovat v právních stavech a vztazích, které vyplývají z právního řádu Společenství (rozsudek ze dne 15. února 1996, Duff a další, C-63/93, Recueil, s. I-569, bod 20).

⁸⁰ Pokud jde o pravidla Společenství v oblasti hospodářské soutěže Soud v bodě 70 napadeného rozsudku připomněl, že ustanovení, která provádějí tato pravidla, zejména nařízení č. 17 a pokyny, umožňují podnikům s jistotou předvídat finanční důsledky, které mohou vyplývat z porušení uvedených pravidel.

⁸¹ Soud tedy právem rozhodl v bodě 73 napadeného rozsudku, že zásada právní jistoty nemohla navrhovatelce poskytnout záruku, že ukončením své obchodní činnosti v odvětví zinku se může vyhnout uložení pokuty za spáchané protiprávní jednání. Společnost Britannia byla totiž schopna zcela předvídat, že jí bude uložena pokuta, jelikož porušení pravidel hospodářské soutěže, kterého se dopustila, bylo zřejmé, a že tato pokuta bude určena nejen v závislosti na závažnosti a době trvání tohoto protiprávního jednání, ale rovněž na okolnostech, ve kterých se nachází uvedený podnik.

- 82 Společnost Britannia neuplatňuje žádný argument ani žádnou jinou skutečnost, která by mohla prokázat, že závěr Soudu v bodě 73 napadeného rozsudku je stížen nesprávným právním posouzením.
- 83 Kromě toho s ohledem na posuzovací pravomoc, kterou Komise v oblasti disponuje, nemůže podnik, který se účastnil na kartelové dohodě, nabýt jistotu ohledně výše pokuty, již mu může Komise uložit v rámci použití ustanovení nařízení č. 17.
- 84 Za těchto podmínek skutečnost, že společnost Britannia nebyla schopna dozvědět se předem, jaký referenční rok bude relevantní pro určení maximální výše pokuty, nepředstavuje sama o sobě porušení zásady právní jistoty.
- 85 Druhá část třetího důvodu kasačního opravného prostředku tudíž nemůže být přijata.
- 86 V důsledku toho třetí důvod uplatněný společností Britannia na podporu jejího kasačního opravného prostředku musí být zamítnut.
- 87 Z výše uvedených úvah vyplývá, že je třeba kasační opravný prostředek zamítnout v plném rozsahu.

K nákladům řízení

- 88 Podle čl. 69 odst. 2 jednacího řádu, jenž se na řízení o kasačním opravném prostředku použije na základě článku 118 jednacího řádu, se účastník řízení, který neměl úspěch ve věci, uloží náhrada nákladů řízení, pokud to účastník řízení, který měl ve věci úspěch, požadoval. Vzhledem k tomu, že Komise náhradu nákladů řízení od společnosti Britannia požadovala a společnost Britannia neměla ve věci úspěch, je namístě posledně uvedené uložit náhradu nákladů řízení.

Z těchto důvodů Soudní dvůr (čtvrtý senát) rozhodl takto:

- 1) Kasační opravný prostředek se zamítá.**
- 2) Britannia Alloys & Chemicals Ltd se ukládá náhrada nákladů řízení.**

Podpisy.